

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-23>

УДК 331.446.4

## ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

### PROBLEMS AND PROSPECTS OF THE DEVELOPMENT OF THE HOTEL BUSINESS IN UKRAINE

**Бурачек Ігор Володимирович**кандидат економічних наук, доцент кафедри,  
Державний університет «Житомирська політехніка»  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0549-6917>**Горшкова Людмила Олександрівна**старший викладач кафедри,  
Державний університет «Житомирська політехніка»  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3292-2945>**Ярмолюк Діна Іванівна**асистент кафедри,  
Державний університет «Житомирська політехніка»  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7699-7092>**Burachek Igor, Horshkova Liudmyla, Yarmolyk Dina**  
Zhytomyr Polytechnic State University

Стаття присвячена актуальному питанню, що стосується проблем і перспектив розвитку готельного господарства в Україні. Проведено аналіз сучасного стану індустрії гостинності в країні, на основі якого змогли визначити проблеми, окреслити способи їх вирішення, що дозволить сприяти вдосконаленню готелю, як організації та персоналу, який задіяний в цій сфері. Вивчення проблем підприємств індустрії гостинності є ключовим предметом дослідження науки і щоденної практичної діяльності на підприємствах. У своїй основі, це несе в собі великі потенційні можливості підвищення ефективності національної економіки і соціальних результатів функціонування робочої сили і техніко-технологічних засобів виробництва. Також у статті дано опис стану готельного бізнесу під час пандемії та війни: оцінюється стан готельних підприємств та запропоновано шляхи для відновлення сфери гостинності. Реалізація планів щодо відновлення і активізації готельного бізнесу може призвести до підйому економіки України, дозволить підвищити можливості розвитку персоналу та підвищить продуктивність роботи в закладі. Це позитивно вплине на сприйняття зовнішніми партнерами України на міжнародному ринку послуг.

**Ключові слова:** готельний бізнес, проблеми, перспективи, оцінка стану готельного бізнесу, бізнес в період війни і пандемії.

The ability to manage the hotel industry creates the conditions for expanding the possibilities of organization and development in solving many problems. The determining factors for achieving the success of modern business are the growth of the competitiveness of the enterprise in the market, the professional development of personnel, their ability to learn and solve emerging problems. At present, it is necessary to define the problems and prospects of the hotel industry as tourism occupies an important place in the structure of the state. It is necessary to develop the hotel business – it plays a big role in the state budget. The article is intended for the topical issue of problems and prospects for the development of the hotel industry in Ukraine. The problems that are now in institutions are being studied, options for solving each of them are given, and prospects for the development of the hotel in the future are identified. The study of the existing problems of the hotel industry is a key subject of scientific research and daily practice. This is a huge potential opportunity to improve the efficiency of the national economy and the social results of the functioning of labor and technical and technical means of production. The author explores the hotel business during a pandemic and martial law and offers solutions to these problems. For Ukraine, the solution to this problem will lead to an increase in productivity in the institution, the emergence of new enterprises on the market and ideas for their development. The article also describes the options that are on the market and develop the hotel business in the distance. For Ukraine, this is an important period, but also effective growth in order to bring the business into the

spring. Thus, the Gothic industry is analyzed for the initial periods, when it becomes possible to develop a plan for growth, efficiency and competitiveness to lay on the market, learn the dynamic development of the hotel business, maintain the productivity of robots, and independently and correctly set up robotics control. It is worth noting that she wants a lot of problems in the region, but by stretching these fates out of the openness and developing tourism at a faster pace. The hotel will be open in the future and from the latest it is clear that more and more tourists will come to Ukraine with leather rock.

**Key words:** hotel business, problems, prospects, evaluation of the Gothic business, business during the war and pandemic.

**Постановка проблеми.** На сьогоднішній день туризм займає важливе місце у структурі держави. Ця сфера входить в трійку найбільших експортних галузей. Готельне господарство є однією зі складових туристичної індустрії. Матеріальна база, що призначена для розміщення туристів, посідає одне з перших місць при формуванні туристичної інфраструктури, бо якість проживання та відповідне обслуговування рішуче впливають на рівень туристичного сервісу. Україна, як європейська країна, має великий потенціал для розвитку готельного бізнесу так, як має чималі ресурси гостинності та краєвиди, якими цікавляться туристи.

Разом з тим, сучасний стан, у якому опинились підприємства сфери гостинності України вимагає подальшого дослідження проблеми, з урахуванням особливостей та перспектив розвитку готельного господарства. Зміст даної проблеми полягає в теоретичному узагальненні накопиченого вітчизняного та зарубіжного досвіду роботи в індустрії гостинності, методичному вирішенні завдань вдосконалення системи роботи, які відповідно, дозволять розвинути готель, уникнути проблем та адекватно реагувати на ситуацію навколо країни.

Підприємці готельного бізнесу повинні бути в курсі загроз сучасного бізнес-середовища, щоб розуміти та швидко генерувати ідеї щодо розвитку готелю, залишатись на плаву та бути успішними та конкурентоспроможними.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** На даний час тема проблем і перспектив розвитку готельного бізнесу стала більш затребуваною через хвилю проблем: пандемію і війну Росії з Україною. Більшість підприємців вивчають ці питання для правильного вирішення задач управління та створення сприятливих умов для одержання високих кінцевих соціально-економічних результатів в сучасних умовах.

Є чимало робіт вчених таких як В. О. Василенко, Г. А. Яковлев, Х. Віссема, В. Г. Герасимчук, У. Кінга, Г. А. Балашова, А. А. Мазаракі, І. О. Бланк, які займались вивченням питань,

пов'язаних з функціонуванням засобів розміщення й аналізом їх діяльності.

Також окремі аспекти розвитку готельних підприємств, у сучасних умовах, розглядали вітчизняні та зарубіжні автори такі, як В. А. Азар, Р. А. Браймер, О. П. Дурович, М. І. Кабушкін, В. І. Карсекін, В. О. Квартальнов, Н. М. Кузнєцова, Г. А. Папірян, Т. І. Ткаченко, Д. Уокер, О. Д. Чудновський та інші. У цих роботах вчені розглядають розвиток готельних підприємств та туризму та аналізують причини, які впливають на розвиток туристичної галузі в країні.

**Формулювання цілей статті.** Більшість успішних готелів і готелі, які тільки починають свою діяльність, досліджують проблеми і перспективи розвитку закладу, щоб підвищувати продуктивність роботи, навчитись самостійно і правильно приймати управлінські рішення із забезпечення ефективної роботи. Адже це дасть змогу динамічно розвивати готельний бізнес, що сприятиме підвищенню ефективності і конкурентоспроможності закладу на ринку.

Таке дослідження допоможе розробити план розвитку персоналу і готелю в цілому. Це є актуальним так, як в період пандемії і війни багато готелів банкрутують і закриваються. В цей період важливо вистояти на ринку і розвивати готельний бізнес використовуючи альтернативні варіанти роботи.

Тому, метою статті є аналіз сучасного стану готельного бізнесу, визначення проблем та перспективи розвитку готельного бізнесу в умовах пандемії та війни.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Готельний бізнес є одним з високорентабельних галузей світової економіки, він став провідним напрямом економічного і соціального розвитку багатьох країн світу. Ця сфера здатна продемонструвати гарні результати розвитку і Україні. Подорожуючи, туристи, фактично дивляться в дзеркало інвестиційного клімату. Якщо країні вдасться створити умови для можливості торгових очікувань та розвитку бізнесу в Україні та зміцнити їх практичними діями влади, приплив

міжнародних інвестицій дійсно збільшиться. Але для цього потрібна ефективна реклама, обіцянки інвесторам і чіткі зобов'язання. В результаті цього готельна сфера може стати індустрією з мільярдними прибутками. В Україні, найкращими туристичними дестинаціями можна назвати Київ, Львів, Одеса, гірські курорти і причорноморські міста. Поштовхом зростання потоку туристів можуть стати різні види туризму такі як медичний, екстремальний, зелений, гастрономічний, спортивний і розважальний. Україна вже усвідомила який важливий туризм на сьогоднішній день так як це ефективний спосіб забезпечити валютні надходження, створити велику кількість робочих місць та інші переваги. Але для того, щоб розвивати сферу гостинності потрібно вирішити ряд проблем. Нажаль, проблем готельної сфери достатньо і без COVID-19 та військових конфліктів.

Однією з них є старіння фондів готелів [11]. Більшість готелів в країні є вітчизняними і 60% з них потребують реконструкції. Як показує практика, банки не хочуть вкладати гроші в реконструкцію, бо це дорого. А знайти інвестора в сучасних умовах через нестабільну ситуацію справа не з легких. Термін окупності в середньому складає 5-6 років, а у власників таких грошей немає.

Також однією з системних проблем є дефіцит висококваліфікованих кадрів [11]. В Україні малий резерв кваліфікованого персоналу, а для навчання недосвідчених працівників потрібно багато часу і фінансових витрат. Кваліфікований персонал – це ключовий чинник зростання продуктивності на підприємстві, зниження витрат виробництва, що в подальшому становить підґрунтя конкурентоспроможності господарюючих суб'єктів ринкової економіки. Цю проблему можна вирішити такими способами:

1. Проводити тренінги для працівників готелю і межах регіону, періодично пропонувати курси для підвищення кваліфікації персоналу.

2. Створювати та мотивувати заклади вищої освіти, які можуть готувати фахівців готельного бізнесу.

3. Залучати іноземних фахівців для навчання вітчизняних працівників та надавати можливість проходити стажування за кордоном.

Наступною проблемою є рівень оподаткування [3]. Найбільшою перешкодою для розвитку готелів є високий рівень податків. Він забирає 70–85% прибутку. Оподаткування

здійснюється для того, щоб розподілити витрати від туризму, який створює комфортні умови обслуговування гостей. Стягнення таких податків знижує попит на туристичні послуги і це не завжди є сприятливим для держави. Це змушує власників готелю піднімати ціни на проживання. Це призводить до зниження доходу і зменшення попиту.

Ще однією проблемою є низький рівень інформатизації [3]. Без інформаційної підтримки просування тур продукту є проблематичним. Як показує закордонний досвід, витрачені кошти на рекламу своєї країни обертаються великим прибутком. Вирішити цю проблему можна реалізуючи такі заходи:

1. Змотивувати готелі виділяти відсоток прибутку на інформаційно-рекламне забезпечення туристичної діяльності.

2. Організувати тури по областях України, проводити туристичні ярмарки.

3. Співпрацювати з підприємствами за кордоном для розповсюдження рекламних видань для створення іміджу готелю.

4. Створити та постійно оновлювати сторінку готелю в Інтернеті.

Проблем достатньо, які потребують уваги та пошуку шляхів їх вирішення. Війна в Україні спричиняє негативний вплив на розвиток туризму, а це в свою чергу, відбивається і на результатах роботи готельного бізнесу. Але, вірячи в перемогу та після завершення військових дій, більшість людей захоче подивитись яка насправді наша країна. Це буде своєрідною рекламою, яка може спричинити розвиток туризму.

Зростання конкуренції теж гальмує розвиток підприємства [11]. Із зростанням міжнародних готельних мереж, вітчизняні готелі «птопають» в конкуренції. В нових готелях застосовуються нові технології, ефективні форми управління, вони мають більше досвіду. Але, з іншого боку, це є стимулом вітчизняним готелям вчитись і розвиватись.

Окрім цього, значні корективи в розвиток готельного бізнесу внесла пандемія COVID-19 [8]. Закриті кордони, обмеження пересування в межах країни та за її межами і ізоляція спровокували ряд проблем в готельному бізнесі. За дослідженнями Всесвітньої туристичної організації ООН (UNWTO) у 2020 році кількість туристів скоротилась на третину порівняно з 2019 [7]. До головних наслідків пандемії можна віднести відсутність гостей, скорочення робочих місць в кількості близько 50 мільйонів, падіння доходу. Це спричинило необхідність відпустити робітників у

відпустку за свій рахунок, зупинити рекламні кампанії. Найбільші збитки понесли 5-зіркові готелі – від 3 до 8 мільйонів гривень. На готелі замиського типу спостерігався попит – люди з достатком вище середнього класу пересиджували карантин за містом. Перед власниками готелів постала складна задача: мінімізувати витрати та зберегти діловий потенціал і людський ресурс для відновлення бізнесу після карантину.

Щоб зберегти туристичну індустрію потрібна також підтримка від всіх гілок влади. Пропонуються такі варіанти допомоги, як:

- 1) знизити ПДВ для готельних підприємств;
- 2) зобов'язати банки надавати відстрочку сплати коштів та заборонити нараховувати відсотки за користування цими коштами.

За останні кілька років країна пережила чимало криз, був постійний обвал гривні і життя в умовах військового конфлікту. Але в цей час ринок існував, адаптувався під ці умови і розвивався хоч не так добре як в інших країнах.

З січня 2022 року були натяки на відновлення індустрії, але воєнний стан в країні посилювався через що довелося відкоригувати плани. Чимало об'єктів перестали працювати з технічних причин, відсутності безпеки для співробітників та пошкодження об'єктів під час обстрілів. На сьогоднішній день робота закладів залежить від регіону: найкраща ситуація у західній частині. На сході України головна ціль – це зберегти об'єкти від руйнувань. Також зараз робота закладів заключається в тому, щоб надавати волонтерську підтримку у війні проти Росії.

Варто звернути увагу на роботу готелів міжнародних брендів – такі заклади зупинили свою роботу через політику безпеки і іноземний менеджмент. Ще одна причина цього – іноземні туристи, які зараз не приїжджають в Україну.

В перші місяці війни спостерігалось суттєве підвищення туристичного збору. Найбільше зафіксовано у Львівській області – 268%, в Закарпатській і Київській областях 144% і 98%, Хмельницька область – 65% і Івано-Франківська область внесла до бюджету на 48% більше ніж в 2021 році [4].

Літо 2022 року демонструє зниження завантаженості у містах. Але після війни багато людей дізнаються про міста-герої України і це може стати приводом для іноземців замислитись над відкриттям нових готелів.

Аналіз статистичних даних демонструє тенденцію: кількість аналогічних засобів роз-

міщення з 2018 по 2020 рік зменшилась із 4719 до 1337 одиниць. Відповідно кількість місць у колективних засобах розміщення зменшилась із 300010 до 155029 одиниць. Постраждало багато 5-зіркових готелів через падіння кількості іноземних туристів. Колективні засоби, що належать фізичним особам-підприємцям, мають позитивну тенденцію. Вони зросли в таких містах, як м. Київ, м. Одеса, м. Львів та м. Івано-Франківськ [9].

Зараз важко спрогнозувати, наскільки критично сучасні проблеми вплинуть на розвиток туризму і готельного бізнесу загалом. Проте можна зазначити, що кризи не вдалось минути. Але, якби зараз песимістично не виглядала ситуація, в світі є багато прикладів відновлення туризму.

Один з прикладів є Ізраїль. Це країна, яка зберігає туристичний статус під час постійної війни з Палестиною. Бізнес за ці роки повністю адаптувався до військового конфлікту. Структура ВВП країни побудована таким чином, щоб доходи однієї галузі економіки компенсував втрати іншої.

Ще один приклад – Хорватія. Під час війни туризм практично припинився, але після її закінчення розпочалась масова піар-кампанія, країна показала раніше нікому не відомі туристичні «родзинки». Після цього почалось раптове зростання економіки, країною зацікавилися міжнародні компанії. Так, близько десяти мільйонів гостей приносять суттєві доходи і збільшують ВВП.

Досвід Грузії теж показав, що туризм можна відновити, Після конфлікту з Росією у 2008 році Грузія стала відомою іноземним туристам, хоч перед цим про її знали 2–3% населення [5].

«Родзинкою» розвитку туризму в Україні може бути історична спадщина, ландшафт та привабливі об'єкти. Все це можна створити аби тільки знайшлося достатньо коштів з державного бюджету або іноземних інвестицій. Потрібно відновити туристичну інфраструктуру та зробити тури по місцях бойової слави ЗСУ. Також створити бренд України за допомогою реклами, зацікавити відвідувачів різними видами туризму. В країні є багато маловідомих локацій, які можна презентувати [12].

Хоч готельна галузь в Україні відстає на декілька років її можна розвинути створивши нові формати готелів або побудувати апартаменти, яких майже немає в країні, з новим стилем. Це є перспективним в інших країнах світу. Тримати апартаменти зручно так,

як вони мають невеликий розмір номерів та ефективне програмне забезпечення. Зараз їх оформлюють в нових стилях для підняття попиту. Також будують в нестандартних формах. Такий вид готелів має популярність через домашню атмосферу і багатофункціональну структуру, якої немає у готелях.

Однозначно варто відкривати готель під час війни. За період вторгнення Росії в Україну відкрилось багато готелів, які це доводять – Ribas Rooms Bila Tserkva в Білій Церкві (Київська область) і Emily Resort у Винниках (Львівська область) та інші. Попит на готелі відносно невеликий. Завантаженість в Ribas Rooms Bila Tserkva становить 20–25%. Мав відкритись ще один готель у Львові, але війна внесла корективи. З 25 лютого готель приймав людей, які евакуювались з різних міст, хоч був не до кінця дороблений [4].

З цього можна зробити висновок, що попит на готелі невеликий, він збільшується в період умовно «спокійних» днів. В більшості готелі приймають людей і займаються волонтерством.

**Висновки.** Вивчивши та проаналізувавши проблеми та перспективи розвитку готельного господарства можна зробити висновок, що на сьогоднішній день кожен готель їх досліджує, що триматись на плаву та бути конкурентоспроможним підприємством. Дослідивши готельні господарства України, слід зауважити, що розвиток бізнесу залежить від ряду чинників і головним із них є чинник безпеки. Поки в країні війна туризм буде зупинений так, як є загальновідомий факт, що перспектива готельного бізнесу зростає там, де людині безпечно. Також на розвиток бізнесу підприємств сфери гостинності впливають проблеми, які потрібно вирішити. Конкуренція на держаному та світовому ринку зростає, з'являються нові технології управління готельним бізнесом, безліч ідей його розвитку та заохочення споживачів, які допомагають розвивати підприємство та бути популярним. Тому, саме вміння керувати бізнесом та швидко підлаштовуватись до новітніх технологій сприяє ефективній і довгостроковій діяльності готельного господарства.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Особливості та перспективи розвитку готельного бізнесу в Україні. URL: [https://tourlib.net/statti\\_ukr/balacka.htm](https://tourlib.net/statti_ukr/balacka.htm)
2. Перспективи розвитку готельного бізнесу та ресторанної справи. URL: [http://www.rusnauka.com/2\\_KAND\\_2009/Economics/39523.doc.htm](http://www.rusnauka.com/2_KAND_2009/Economics/39523.doc.htm)
3. Перспективи розвитку готельного господарства на території м. Львова. URL: [https://vuzlit.com/404981/perspektivi\\_rozvitku\\_gotel'nogo\\_gospodarstva\\_teritoriyi\\_lvova](https://vuzlit.com/404981/perspektivi_rozvitku_gotel'nogo_gospodarstva_teritoriyi_lvova)
4. Встояти під час війни: як працюють готелі України. URL: <https://commercialproperty.ua/analytics/vstoyati-pid-chas-viyuni-yak-pratsyuyut-goteli-ukraini/>
5. Туристична галузь після війни: чи можлива реанімація та антикризове управління. URL: <https://blog.liga.net/user/idvorskaya/article/44952>
6. Оцінювання стану розвитку готельного бізнесу в Україні. URL: <http://restaurant-hotel.knukim.edu.ua/article/view/260873>
7. Стан та перспективи розвитку готельного господарства в Україні 2020–2021 рр. URL: <https://ojs.htek.com.ua/index.php/htek/article/view/126/126>
8. Як COVID-19 змінить готельний бізнес в Україні. URL: <https://thepage.ua/ua/real-estate/sho-stanetsya-z-gotelyami-cherez-koronavirus>
9. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
10. Сучасні проблеми розвитку готельної індустрії в Україні. URL: <https://cutt.ly/aXcxh4o>
11. Проблеми і перспективи розвитку готельного бізнесу в Україні. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/187295877.pdf>
12. Готельний бізнес в Україні: можливості та ризики. URL: <https://ribashotelsgroup.ua/blog/gostinichniy-biznes-v-ukraine-vozmozhnosti-i-riski/>
13. Огляд ринку готелів: що відбувається з готелями в Україні. URL: <https://thepage.ua/ua/real-estate/oglyad-rinku-goteliv-sho-vidbuyayetsya-z-gotelyami-v-ukrayini>

#### REFERENCES:

1. Osoblyvosti ta perspektyvy rozvytku hotel'nogo biznesu v Ukraini [Features and prospects of the hotel business development in Ukraine]. URL: [https://tourlib.net/statti\\_ukr/balacka.htm](https://tourlib.net/statti_ukr/balacka.htm) (accessed December 15, 2023)

2. Perspektyvy rozvytku hotelnoho biznesu ta restoranoi spravy [Prospects for the development of hotel business and restaurant business]. URL: [http://www.rusnauka.com/2\\_KAND\\_2009/Economics/39523.doc.htm](http://www.rusnauka.com/2_KAND_2009/Economics/39523.doc.htm) (accessed December 20, 2023)
3. Perspektyvy rozvytku hotelnoho hospodarstva na terytorii m. Lvova [Prospects for the development of the hotel industry in the city of Lviv]. URL: [https://vuzlit.com/404981/perspektivi\\_rozvitku\\_gotel'nogo\\_gospodarstva\\_teritoriyi\\_lvova](https://vuzlit.com/404981/perspektivi_rozvitku_gotel'nogo_gospodarstva_teritoriyi_lvova) (accessed December 10, 2023)
4. Vstoiaty pid chas viiny: yak pratsiuiut hoteli Ukrainy [Surviving the war: how Ukrainian hotels work]. URL: <https://commercialproperty.ua/analitics/vstoyati-pid-chas-viyni-yak-pratsyuyut-goteli-ukraini/> (accessed December 17, 2023)
5. Turystychna haluz pislia viiny: chy mozhlyva reanimatsiia ta antykryzove upravlinnia [Tourism industry after the war: is resuscitation and crisis management possible?]. URL: <https://blog.liga.net/user/idvorskaya/article/44952> (accessed December 12, 2023)
6. Otsiniuvannia stanu rozvytku hotelnoho biznesu v Ukraini [Assessment of the state of development of the hotel business in Ukraine]. URL: <http://restaurant-hotel.knukim.edu.ua/article/view/260873> (accessed December 22, 2023)
7. Stan ta perspektyvy rozvytku hotelnoho hospodarstva v Ukraini 2020-2021 rr [State and prospects of development of the hotel industry in Ukraine 2020-2021]. URL: <https://ojs.htek.com.ua/index.php/htek/article/view/126/126> (accessed December 14, 2023)
8. Iak COVID-19 zminyt hotelnyi biznes v Ukraini [How COVID-19 will change the hotel business in Ukraine]. URL: <https://thepage.ua/ua/real-estate/sho-stanetsya-z-gotelyami-cherez-koronavirus> (accessed December 15, 2023)
9. Ofitsiinyi sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Official website of the State Statistics Service of Ukraine]. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (accessed December 10, 2023)
10. Suchasni problemy rozvytku hotelnoi industrii v Ukraini [Modern problems of development of the hotel industry in Ukraine]. URL: <https://cutt.ly/aXcxh4o> (accessed December 10, 2023)
11. Problemy i perspektyvy rozvytku hotelnoho biznesu v Ukraini [Problems and prospects for the development of the hotel business in Ukraine]. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/187295877.pdf> (accessed December 27, 2023)
12. Hotelnyi biznes v Ukraini: mozhlyvosti ta ryzyky [Hotel business in Ukraine: opportunities and risks]. URL: <https://ribashotelsgroup.ua/blog/gostinichniy-biznes-v-ukraine-vozmozhnosti-i-riski/> (accessed December 25, 2023)
13. Ohliad rynku hoteliv: shcho vidbuvaietsia z hoteliamy v Ukraini [Hotel market review: what is happening with hotels in Ukraine]. URL: <https://thepage.ua/ua/real-estate/oglyad-rinku-goteliv-sho-vidbuvayetsya-z-gotelyami-v-ukrayini> (accessed December 25, 2023)